

sagde, at jeg skulde have udtalt, at Adgangen var let for udenforstaaende til at fremsætte deres Anskuelser paa vore Delegeretmøder, skal jeg sige: Husmandsbevægelsen er saa omfattende og spænder over saa meget, at vi har holdt Hundreder og atter Hundreder af Møder rundt omkring i Landet, hvortil der har været Adgang for enhver, og der er Grunden lagt for den Programudtalelse, vi har fremsat paa Delegeretmøderne, og til dem er Adgangen let haade for det ærede Medlem fra Ribe og enhver anden, der vil gøre sine Anskuelser gældende indenfor Bevægelsen.

Jeg vil dernæst sige, at jeg forstaaer aldeles ikke den Udtalelse, at dette, at man ikke kan tage Chancen ved Jordens Stigning i Pris, skal holde Jordbrugerne nede paa et Eksistensminimum. Jeg tror, dette er en ganske forkert Anskuelse, og den er afgjort i Modstrid med den Anskuelse, der finder Udtryk gennem den Bevægelse, der repræsenterer de Jordbrugere, hvis Besiddelsesforhold vi i Øjeblikket særlig drøfter. Det ærede Medlem fra Ribe skylder stadig Beviset for, at hans Paastand i saa Henseende er rigtig.

Landbrugsministeren (K. Pedersen):

Jeg tror, det er Formandens Mening, at vi skal blive færdige i dette Møde, og jeg skal ikke gøre mange Bemærkninger, men jeg vil dog sige et Par Ord til det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds (Fraenkel). Han siger, at min Tale var en fuldstændig Tilslutning til det georgeistiske Standpunkt. Det Lovforslag, vi her behandler, har ikke ret meget at gøre med Skat paa Jord eller lignende, og det er dog et Princip i den georgeistiske Tankegang. Her er Tale om et eneste Spørgsmaal, nemlig at den Mand, der køber Jord i Øjeblikket, fremdeles skal svare en Afgift af Jorden, og jeg kan aldeles ikke indse, at der skal være noget som helst i Vejen derfor. Jeg synes, at det er til den Grad rimeligt, at man til enhver Tid svarer den Afgift af Jorden, som Jorden har, og hverken mere eller mindre.

Det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen) siger, at saa er der ikke nogen Interesse ved at drive Jord, for saa tager man hele det personlige Initiativ bort, hvad skal saa animere os til at dyrke Jorden godt, naar vi ikke kan faa Værdistigningen? Jeg tror nu ikke, at man spørger saaledes i Almindelighed — det er kun i Øjeblikket, at Landbrugernes Standpunkt i alt for høj Grad paavirkes deraf, for ellers er det

min Erfaring, at naar man indfører en eller anden Forbedring i sit Landbrug, gør man det, for at det skal betale sig. Naar man dyrker Frø, gør man det ikke, fordi man tænker paa, at Jorden skal stige i Værdi — naa, dette har maaske ikke saa særlig meget med Værdistigning at gøre —, men fordi man faar dette bedre betalt end at dyrke Hvede eller noget andet. Jeg troede, at det ærede Medlem bar sig saadan ad, saadan har jeg altid baaret mig ad. Men der var ogsaa en anden Ting, det ærede Medlem var bange for, og det forstod jeg meget godt. Han er i det hele taget bange for at give los her, bange for den Tankegang, der ligger til Grund for dette Lovforslag, bange for, at vi faar for gode Betingelser, hvis vi begynder et Forsøg paa dette Omraade.

Saa siger det ærede Medlem, at vi har sagt, at de, der køber Jord paa denne Maade, ved, hvad de gaar ind til, men det ærede Medlem mener, at det ved de slet ikke, for hvad ved den Mand, som køber et Stykke Jord i Øjeblikket? Han ved i hvert Fald, at dersom Prisen gaar ned paa Jorden, faar han ikke større Afgift at svare end i Forhold til den Værdi, Jorden staar i. Men den Mand, der køber paa de Betingelser, det ærede Medlem holder paa, kommer til at bære Risikoen, og hvor stor den bliver, ved man ikke.

Nu sagde det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds, at man kan let forudse, at der vil komme et Krak en Gang efter Krigen. Var det saa dog ikke rimeligt, naar Staten stod og skulde sælge Jord, at den saa tog den Risiko, som er forbundet med et saadant stort Krak, i Stedet for at lade de smaa Brugere tage den?

Jeg tror, at dette Lovforslag taler for sig selv. Det ærede Medlem fra Ribe bruger mange Ord, men jeg tror ikke, det betyder noget i denne Forbindelse. Han kan ikke bestride selve Spørgsmaalets Rimelighed og Rigtighed.

Det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds (Fraenkel), som tillagde mig den Udtalelse, at jeg havde givet min Tilslutning til det georgeistiske Standpunkt, sagde ogsaa, at jeg havde antydnet, at der var Forskel paa Jord som Produktionsmiddel og andre Produktionsmidler, og det vilde han ikke indrømme. Han vilde kun indrømme, at der var en Gradsforskel, men ikke en Væsenforskel, og han nævnte i den Forbindelse en Pianofabrik. Jeg synes, det var et udmærket Eksempel. Han sagde nemlig, at Pianofabrikanten er